

ВПРОВАДЖЕННЯ ВАРІАТИВНОГО МОДУЛЮ «ЧЕРЛІДІНГ» В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ ПОЛТАВЩИНИ

Согоконь Олена Анатоліївна,

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медико-біологічних дисциплін
і фізичного виховання*

Седун Віта Миколаївна,

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка*

У сучасних умовах модернізації освіти постала гостра необхідність урізноманітнення уроків фізичної культури в українських школах на користь більш інноваційного, цікавого викладання та застосування нових варіативних модулів з фізичного виховання (НУШ). Сучасні дослідники постійно вивчають дане питання: Т. Бала, А. Боляк, С. Синиця, Т. Синиця, Ю. Шупшанова, О. Шиян та багато інших. У процесі наукового пошуку встановлено, що черлідінг є частиною фізичної культури сучасної молоді і розглядається у трьох площинах: 1) як окремий напрям фізкультурної діяльності; 2) складова системи фізичного виховання різних груп населення; 3) як професійний вид спорту [1, 3].

Зазначимо, що перший клуб груп підтримки був організований у Нью Джерсі в Прістонському університеті у 1865 р., проте роком зародження черлідінгу прийнято вважати 1898 рік. На Україні черлідінг існує нещодавно. Всеукраїнська федерація черлідінгу була офіційно зареєстрована в нашій країні 24 листопада 2004 р., а 22 лютого 2005 р. Наказом Держкомспорту України № 419 черлідінгу був наданий статус виду спорту, офіційно визнаний в Україні. З цього часу щороку проводиться чемпіонати і Кубки України з черлідінгу за такими напрямками: данс фрістайл, джас, фанк, хіп-хоп [1, 3].

Для розуміння фізичної користі на організм від занять черлідінгом, ми звернулися до літературних джерел від кваліфікованих спеціалістів. Наші дослідження сучасної фахової літератури показали, що тренувальні заняття черлідінгом сприяють цілеспрямованому вихованню позитивних почуттів, емоцій, творчої активності під час складання змагальних вправ, слугують засобом збагачення і розрядки емоційного напруження, дарують естетичну насолоду і радість, допомагають перебороти сором'язливість і замкнутість, оздоровлюють одночасно фізично і духовно [2].

Практичні дослідження показали, що заняття черлідінгом створюють міцне підґрунтя для підвищення функціональних можливостей організму, розвитку в дітей та молоді рухових здібностей і формування різноманітних рухових навичок. У процесі занять черлідінгом розвивається координація, гнучкість, сила, швидкість і витривалість. Активізація різносторонніх

талантів та рівнів підготовленості надає можливість кожному учаснику групи продемонструвати свої можливості, зробити акцент на своїх перевагах [3].

Розглядом даного питання займається відомий шоумен та телеведучий А. Педан. Він наголошує, що необхідно змінити підхід і зробити так, щоб у школах дітям стало легше складати нормативи. Зокрема, зацікавити дітей новими видами спорту. Як повідомляють на сайті спортивного руху JuniorS, у списку є такі види спорту: чирлідінг, петанк, хортинг, флорбол, бадмінтон, корфбол, регбі, сумо, фризбі, самбо та американський футбол. Проте, наголошує А. Педан, це не означає, що діти не зможуть займатися іншими видами спорту [4].

Ми дослідили останні наукові дослідження Харківської державної академії фізичної культури: «Вплив черлідінгу на рівень фізичного здоров'я школярів 5-9 класів», у якому для визначення рівня фізичного здоров'я школярів використовувалися індекси Робінсона (характеризує стан регуляції серцево-судинної системи) та Кетле (характеризує ступінь гармонійності фізичного розвитку і будови тіла). В результаті дослідження встановлено, що включення вправ черлідінгу в експериментальних групах позитивно вплинуло на рівень їх фізичного здоров'я, який став відповідати вище середнього рівня [5].

Ми вважаємо, що необхідно зруйнувати стереотипи та мати нові можливості проведення уроків фізичної культури. Яскраві костюми, ритмічна музика, усміхнені, щасливі діти. Мета впровадження варіативного модулю «Черлідінг» – ознайомити і зацікавити черлідінгом усіх учнів освітнього закладу.

Проведені дослідження показали, що діти прагнуть навчатися новим, цікавим видам спорту, окрім традиційних. Сучасне покоління, хоче нових можливостей, для себе, для майбутнього України. Ми дійшли висновку, що черлідінг є ефективним інструментом для заохочення дітей до спортивних заходів у школі, формує мотивацію до занять фізичним вихованням та спортом, сприяє соціальному, емоційному розвитку учнів та підвищенню шкільного духу, а також розвиває комунікативні уміння та лідерські навички, закладає принципи здорового способу життя та патріотизму серед учнів.

Список використаних джерел

1. Шиян О. Історичні аспекти становлення та розвитку черлідінгу у світі та Україні. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2013. № 2. С. 196–199.
2. Боляк А., Боляк Н. Вплив занять чирлідінгом на формування лідерських якостей студентів вищих навчальних закладів. *Спортивна наука України*. 2016 № 2 (72). С. 61–67.
3. Synytsya, T., Synytsya, S., Rybalko, L., Kornosenko, O., & Zhamardiy, V. (2024). Evaluation of sports achievements of participants in cheerleading competitions by rationalizing refereeing. *Revista Românească pentru Educație*

Multidimensională, 16(1), 326-342. <https://doi.org/10.18662/rrem/16.1/825> Web of Science Core Collection

4. <https://www.5.ua/amp/suspilstvo/chyrlidynh-i-sambo-v-ukrainskykh-shkolakh-iak-pedan-populiaryzuie-fizkulturu-sered-ditei-228847.html>

5. <https://debaty.sumy.ua/news/u-shosttsi-hochut-navchati-cherlidingu-v-shkolah>.

ОСНОВИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА СПОСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ІНСУЛЬТІВ

Тищенко Дарія Юріївна,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Науковий керівник: кандидат біологічних наук, доцент **Мироненко С. Г.**

Гострі порушення мозкового кровообігу (ГПМК) є найважливішою медико-соціальною проблемою, що зумовлено їх високою часткою в структурі захворюваності та смертності населення, значними показниками тимчасових трудових втрат і первинної інвалідності.

Інсульт на сьогодні є основною соціально-медичною проблемою неврології. Щорічно в світі церебральний інсульт переносять майже шість мільйонів осіб (за даними ВООЗ, у розвинутих країнах світу щорічно реєструють від 100 до 300 інсультів на 100 тис. населення), а в Україні більше 125 тис. Рівень смертності від інсульту в Україні у 2,5 рази перевищує відповідні показники західноєвропейських країн і має тенденцію до подальшого зростання. Варто зазначити, що 35,5% мозкових інсультів спостерігають в осіб працездатного віку. Більшість пацієнтів, які перенесли інсульт, стають інвалідами, а 20-25% із них до кінця життя потребують сторонньої допомоги у повсякденному житті [1, 4].

В Україні тяжкій інвалідності в осіб, які перенесли інсульт, сприяє мала кількість екстрено госпіталізованих хворих (менше 30%), відсутність палат інтенсивної терапії в неврологічних відділеннях багатьох стаціонарів. Українці мало беруть до уваги потребу активної реабілітації хворих (у реабілітаційні відділення і центри переводять майже 20% осіб, які перенесли інсульт). Загалом інсульт посідає друге місце серед причин смерті (після гострих недуг серця), при цьому смертність у чоловіків вища, ніж у жінок. На початку XXI ст. в Україні відзначено тенденцію до зниження смертності внаслідок інсульту, проте в інших країнах (у США і Західній Європі) воно більш суттєве у зв'язку з активним лікуванням артеріальної гіпертензії і зменшенням споживання продуктів із високим вмістом холестерину. Інсульт на сьогодні є основною причиною інвалідизації населення. Інвалідами стають 70-80%, які вижили після інсульту, а 20-30% із них потребують постійної сторонньої допомоги [1, 4].